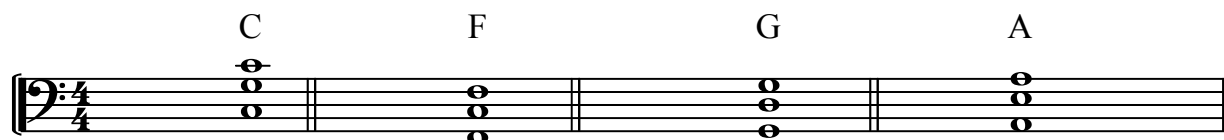

AFSNIT 3

Akkorder i spredt beliggenhed

Spillemåderne indtil nu, har jeg valgt fordi det er den letteste måde at lære noget om akkordopbygning, omvendning, transposition og alle de andre ting på. Desværre er det ikke ret smukt i mange melodier, så nu skal vi arbejde med noget andet: Akkorder i spredt beliggenhed.

Når man skal opbygge en akkord i spredt beliggenhed kan man finde tonerne på denne måde: Tager vi f.eks. en C akkord i grundstilling, plejer du at spille: C E G (Tæt beliggenhed) I de næste melodier skal akkorden spilles på denne måde: C G C (op til C). Akkorderne skal altså brydes: Grundtone, kvint, grundtone. Her vist på 4 akkorder:

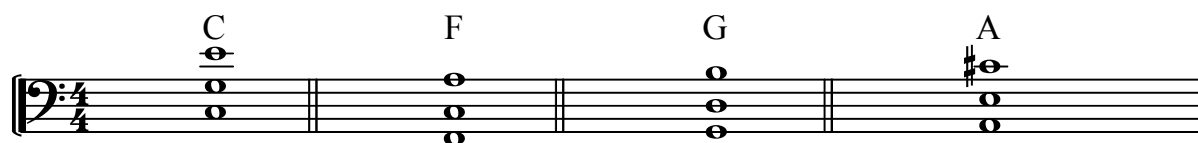
Herunder er vist nogle eksempler på en C akkord i spredt beliggenhed, i forskellige taktarter. Akkordmønstrene/figurerne er eksempler fra side 47.

De spilles enten med melodien puls eller dobbelt så hurtig.

Brug denne spille måde på de 4 næste melodier. Øv dem ev.t. først på nogle lettere melodier.

Når ovenstående spille måde er rimelig sikker, kan du spille tert'en øverst, i stedet for grundtonen. Akkorderne skal altså brydes: Grundtone, kvint, tert:

Her er nogle eksempler på en C akkord i spredt beliggenhed, vist i forskellige taktarter.

Septimakkorder (7'ere) kan spilles som vist side 48

Akkorderne på denne side kan også vendes, men vent med det til side 34

Vinter er nær

Musical score for "Vinter er nær" in 3/4 time. The score consists of three systems of piano accompaniment. The first system has chords Am, Dm, G7, C, and F. The second system has chords Dm, E7, /, Am, Dm, and G7. The third system has chords C, Am, Dm, E7, and Am. The notation includes treble and bass staves with notes and rests.

Am Dm G7 C F

Dm E7 / Am Dm G7

C Am Dm E7 Am

OSV.

Vem kan segla

Musical score for "Vem kan segla" in 3/4 time. The score consists of three systems of piano accompaniment. The first system has chords Gm, /, /, and Cm. The second system has chords F7, Bb, /, Cm, and D7. The third system has chords Gm, Eb, Cm, D7, Gm, (D7), and Gm. The notation includes treble and bass staves with notes and rests.

Gm / / Cm

F7 Bb / Cm D7

Gm Eb Cm D7 Gm (D7) Gm

Denne melodi er nok mest vellydende med en langsom puls, og med 1/8 delsnoder i venstre hånd, som vist i starten.

Em akkorden i 2. takt burde oktaveres op, da den klinger lidt mudret, men til gengæld har man den regel at *man bør gå den nærmeste vej fra een akkord til den næste*, - her G til Em.

I am sailing

The musical score for "I am sailing" is presented in four systems, each with a treble and bass staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The bass line consists of eighth notes, while the treble line features a melody with quarter and eighth notes. Chord symbols are placed above the treble staff.

System 1: Treble staff: G, Em, C, G. Bass staff: eighth-note accompaniment.

System 2: Treble staff: Am, Em, Am, D7, 1. G, 2. G. Bass staff: eighth-note accompaniment.

System 3: Treble staff: G, Em, C, G. Bass staff: eighth-note accompaniment.

System 4: Treble staff: Am, Em, Am, D7, G. Bass staff: eighth-note accompaniment.

I den sidste takt i hver linie går melodien lidt i stå, og jeg har lavet forskellige løb til at udfylde med. De kan selvfølgelig genbruges i andre melodier.

Db akkorden i sidste takt er en erstatningsakkord for F, - en MEDIANT. Prøv at analysere hvor den ligger i forhold til F. Kan også genbruges i andre melodislutninger.

Blowing in the wind

F Bb F F Bb F C7

F Bb F Dm F Gm C7

F Bb F F Bb C

Gm C7 F Dm Gm C7 Db F

Tiden står stille

Musik: K. Larsen/Jønsson

D G D G A D

D G D G A D

F#m G D F#m G D

D G D G A D

D G D G A D

Mod Vinden

fra T.V. serie

Am G Am G

Am Em Am G 1. Am 2. Am

C G Am Em Am

Em Am G 1. Am 2. Am

C / Am / C

G Am G 1 Am 2 Asus A

I næste melodi, har jeg forsøgt at vise hvordan man kan tackle forskellige problemer:
 Takt 10: To akkorder i samme takt: Man afbryder spillefiguren og laver en slags blokakkord.
 Takt 16: “/h” betyder at tonen H skal spilles som en enkelt bastone. Altså uden akkord.
 Takt 19: Der bliver disharmoni ved alm. akkordbrydning, - derfor en slags blokakkord.
 Melodien starter med en fuld takt (3 fjerdedelsnoder) men skal spilles som en optakt, altså uden venstre hånd.

Morning has broken

Musik: Cat Stevens

First system of musical notation for 'Morning has broken'. It consists of a grand staff with a treble clef and a 3/4 time signature. The melody begins with a whole note chord C. The accompaniment starts with a half note chord Dm, followed by a quarter note chord G, and then a quarter note chord F. The notes in the treble clef are: C4, E4, G4, A4, B4, C5.

Second system of musical notation. The melody continues with a half note chord C, followed by a quarter rest, then a quarter note chord Em, a quarter note chord Am, a quarter note chord Dsus, and a quarter note chord D7. The notes in the treble clef are: C4, E4, G4, A4, B4, C5.

Third system of musical notation. The melody begins with a half note chord G7, followed by a quarter rest, then a quarter note chord C, a quarter note chord F, and a quarter rest. The notes in the treble clef are: G4, A4, B4, C5.

Fourth system of musical notation. The melody starts with a half note chord C, followed by a quarter note chord /h, a quarter note chord Am, a quarter note chord D7/f#, a quarter note chord G7, and a quarter note chord C. The notes in the treble clef are: C4, E4, G4, A4, B4, C5.

Fifth system of musical notation. The melody begins with a half note chord F, followed by a quarter note chord G7, a quarter note chord C/e, a quarter note chord F, and a quarter note chord C. The notes in the treble clef are: F4, G4, A4, B4, C5.

Omvending af akkorder i spredt beliggenhed

Nu vil vi prøve at vende de akkordbrydninger du har brugt i de sidste 4 melodier.

Deres tre beliggenheder ser sådan ud:

Grundtonen nederst		Terts'en nederst		Kvinten nederst	
C		C/e		C/g	
1	3	3	5	5	1
5	5	1	1	3	3
1	1	3	3	5	5

Akkorderne kan brydes som vist side 47 og 48

Hvornår man bruger brydningen der kun er lidt spredt (1. akkord i hver takt foroven) og hvornår man bruger den anden, afhænger af melodien. For den øverste tone i brydningen må helst ikke være den samme som meloditonen.

Det vil nok være lettere at få lært de nye akkordbrydninger, hvis du først øver dem på melodierne side 12, 13, 15 (øverste), 17, 24, 25, eller andre lettere melodier.

Brudte akkorder i spredt beliggenhed er meget anvendelige og velklingende til melodier med langsom puls, men kan også lyde kedeligt og ensformigt hvis du ikke husker følgende:

Lyt til det du spiller

Akkordens dybeste tone (bastonen) er den vigtigste tone i venstre hånd, og den skal derfor spilles kraftige end de andre toner.

Når der er to ens bastoner i samme takt, skal kun tonen på 1. slaget betones.

Hør om den valgte akkordbrydning klinger godt sammen med meloditonerne, - hvis ikke så vælg en andre tonerækkefølge i brydningen eller undlad akkordtonen hvor der er disharmoni.

Spil højre hånden så man kan høre melodiens fraser. Hvis du synger melodien mens du spiller, bliver melodiens fraser tydeligere.

Variér dit spil

Lav pauser ved periode-slutninger eller lav løb opad på klaver som jeg har vist flere steder. Her er flere løb som også er gode:

Antallet af toner man skal spille, afhænger af hvilken taktart melodien er i, - hvilken puls du spiller i venstre hånd og hvor mange taktslag der er på stedet hvor løbet skal være.

Matador

Fra TV serien Matador

D A/c# Am/c H7

osv.

Em F# Hm C#7 F#m A7

D A/c# Am/c H7

Em A7 D G D FINE

F# Hm A7 D

E7 A E7 A7

Spil fra til FINE

Tonerne jeg har skrevet i venstre hånd, forudsætter at man spiller med 1/4 dels puls.

Streets of London

Musik: Ralph McTell

F C/e Dm Am/c

OSV.

Bb F/a G7/h C7

F C/e Dm Am/c

Bb F C7 F FINE

FINE

Bb F C C#o Dm

G7 / C C7

Spil fra til FINE

Her er flere modeller for hvad man kan gøre, når der er to akkorder i en takt.
Melodien har samme afslutningen som side 29, - blot på en anden akkord.

Der var engang

Spilles Alla Breve (2/2)

Music: Kai N. Andersen

G D/f# Em H7/d# C

G D7 G G D/f#

Em H7/d# C G A7 D7 G E7/g#

Am D7 G G E7/g# Am D7

G G E7/g# Am D7 G G E7

Am D7 1. G G E7/g# 2. Eb G6

For at bibeholde venstre hånds spillepuls (1/8), har jeg valgt nedenstående løsninger i takterne 4, 6 og 8

Svantes lykkelige dag

Musik: Benny Andersen

C Am Dm Dm7/c G/h G7 C /h

5 Am D G /h /c G/d D7 G /f

9 Em Gm/d A/c# Dm G G7/h C

13 C Am Dm Dm7/c G/h G7 C /h

17 Am D G /h /c G/d D7 G /f

21 Em Gm/d A/c# Dm G G7/h C

Årstiderne

Musik: Benny Andersen

D D7/f# G F# F#/a# Hm

Em Em maj/d# Em7/d A7/c# C D7 G

D D7/c G/h /a G F# F#/a# Hm

Em Em maj/d# Em7/d A7/c# C D7 G

Selv om den næste melodi er helt udskrevet, kunne du prøve at starte med kun at bruge melodien og becifringerne ovenover. Altså lave dit eget arrangement.

Hvis du falder over nogle problemer, kan du så bruge mit arrangement som "facitliste".

Melodiens B. stykke (3. linie/2.takt til 4. linie/4.takt) har en anden karakter end A.stykkerne. Det skal spilles noget hurtige og derfor vil brudte akkorder ikke fungere her.

Over the rainbow

Musik: Harold Arlen

The musical score is written in 4/4 time and consists of four systems of piano accompaniment. Each system includes a treble and bass clef staff with chords indicated above the notes.

System 1: Chords: C /h, Am, Em, /d, C7, F, Em, A7.

System 2: Chords: F, Fm/ab, C/g, A7, D7/f#, G7. Includes a first ending bracket labeled "1." and the instruction "Gå til CODA" with a double bar line and repeat sign.

System 3: Chords: C, C, Dm7, G7/h, C6, G7+. Includes a second ending bracket labeled "2.".

System 4: Chords: C, Co, Em, Ebo, Dm7, G7, CODA, Ab, C6. Includes the instruction "D.C.al" with a double bar line and repeat sign.

Prøv først selv at lave dit eget arrangement, og spil bagefter mit.

I denne og i andre af bogens sidste melodier, har jeg har snydt lidt ved at tilføje en akkordtone i højre hånden, hvor klangen er for "tynd".

Aftontankar ved Fridas rute

Musik: Birger Sjöberg

D Em /d A7/c# D F#7 Hm Hm7/a E7/g# A7

D Em /d A7/c# D F#/a# Hm G D/A A7/g D

D H7/d# Em H7/d# Em E7/g# A E A7

D Em /d A7/c# D F#/a# Bm G D/A A7/g D

Endnu en melodi hvor B stykket skal spilles hurtigt og Rubato. (Frit i rytmen/pulsen)
Jeg laver derfor regelmæssigt blokakkorder i venstre hånd.

Hymne a L'amour

Musik: Marguerite Monnet

Segno G H7/f# Em Am A7
 Cm6 D7 G G+/h C Cm/eb ^{1.} G E7/g#
^{2.} Am D7 G G/h Am D7 G FINE
 Em H7/d# Em Em H7/d# Em Em H7 D7 G D/f# G
 G D/f# Em C#m H Em H7/d# Em Em H7/d# Em
 Em H Am D7/f# G H7 Em Am H D7
 Dal Segno Segno al FINE

I denne melodi har jeg, i venstre hånd, brugt figur 8. A.B.C. fra side 47. En lidt svær figur, men god til melodier med langsom puls, - lange meloditoner og få akkordskift.

Romantic Etude

Musik: Jan Kuby

Chord symbols for the first system: C, G/h, C7/Bb, F/a, Fm/ab

Chord symbols for the second system: C/g, 1. D/f#, G7, 2. G7, C

Chord symbols for the third system: F, /, /, C/e

Chord symbols for the fourth system: G7/d, C, D7, G7

Chord symbols for the fifth system: C, G/h, C7/Bb, F/a

Chord symbols for the sixth system: Fm/ab, C/g, D7/f#, G7, C

Denne melodi er et eksempel på figurerne 11 A.B.C. (A.stk.), og 12 A.B.C. (B.stk. + sidste A.stk.) De akkordtoner der kommer op til- og over melodien, kan spilles med højre hånd. Prøv kun at bruge een af figurerne (11 eller 12) i hele melodien. Melodien er egentlig i 4/4 dels takt, men for at nodebilledet skal være så let som muligt at læse og forstå, har jeg skrevet den ud i 6/8. I denne melodi vil det lyde ens.

Can't help falling in love with you Musik: L. Creatore

The musical score is written in 6/8 time and consists of five systems of music. Each system has a treble clef staff for the melody and a bass clef staff for the piano accompaniment. The key signature has one flat (Bb).

System 1: Chords: F, C/e, Dm, Dm7/c.

System 2: Chords: Bb, F/c, C, /.

System 3: Chords: Bb, C, Dm, Gm/Bb.

System 4: Chords: F/c, C7, 1.F, /.

System 5: Chords: 2.F, /, Am, E7.

Can't help falling in love - fortsat

Am E7 Am E7

Am D7/f# Gm C7

F C/e Dm Dm7/c

Bb F/c C /

Bb C Dm Gm/Bb F7c

C7 1. F / 2. F /